

Öğretmen Gözüyle Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri

Levent Berber¹

Yurdagül Günel²

Özet

Bu araştırmanın amacı; öğretmenlerin hizmet içi eğitim etkinliklerine yönelik görüşlerini derinlemesine incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi çerçevesinde fenomenolojik desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında farklı kamu okullarında çalışan 2 okul yönetici ve 8 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Bu çalışmada nitel araştırmada veri toplama yöntemlerinden birisi olan görüşme yöntemi içerisinde yer alan “yarı yapılandırılmış görüşme tekniği” kullanılmıştır. Araştırmacılarla yapılan mülakat sonrası elde edilen veriler içerik analiz yöntemi ile analiz edilerek temalar elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen kodlar da araştırmanın amacı doğrultusunda elde edilen temalar çerçevesinde yorumlanmıştır.

Araştırmada katılımcılar, ağırlıklı olarak; bilim ve teknolojiye meydana gelen değişimlerin eğitimdeki yansımalarına uyum sağlayabilmek için hizmet içi eğitim faaliyetlerinin yararlı olduğunu, düzenli ve belirli aralıklarla yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Araştırma sonucunda hizmet içi eğitim etkinliklerinin etkili ve verimli olabilmesi için öğretmenlerin ihtiyaç duydukları konular dikkate alınarak, alanında uzman eğitimciler tarafından, yaparak yaşayarak ve uygulamalı eğitim yöntemlerinin kullanılarak hizmet içi eğitimlerin yapılması önerilmiştir.

1 MEB, Müd.Yrd. Of Pınaraltı İlkokulu-Ortaokulu. oflulevent_61@hotmail.com

2 Dr.Öğrt.Üyesi. Trabzon Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ygunal@trabzon.edu.tr.
ORCID: 0000-0002-9385-1167

GİRİŞ

Alan yazın incelendiğinde Eğitimin pek çok tanımına rastlanmaktadır. En yaygın tanımı ise Ertürk (2013) tarafından yapılan tanımlamadır. Ertürk (2013 s.12) eğitimi “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak değişme meydana getirme süreci” olarak tanımlamıştır. Oğuzkan (Akt., Altınışık,1996) ise eğitimi, “önceden saptanmış amaçlara göre bireylerin (davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkinlikler diye yorumlamıştır”. Her iki tanımında da değişim, gelişim kavramları geçmektedir. Bu açıdan ele alındığında eğitim bir değişime gelişme sürecidir diyebiliriz. Günümüzde, eğitimde, ekonomide, sağlıkta ve pek çok sektörde hızlı bir değişim ve gelişim söz konusudur. Çağımızda hâkim olan bilgi teknolojileri, yönetim uygulamalarındaki yeni gelişmeler pek çok sektörde rekabetçi bir ortam oluşturmuştur. Bu rekabetçi çevre içerisinde kurumların, işletmelerin başarılı olabilmesi için bu hızlı gelişim ve değişime ayak uydurabilmesi gerekmektedir. Bu sürece uyum sağlayabilmeleri için ise en gerekli uygulamalardan bir ise hizmet içi eğitim etkinlikleridir (Mucuk, 1997, Akt., Karasolak vd.,2013). Değişim ve gelişime ayak uydurabilme adına bir toplumdaki bireylerin niteliklerinin de gelişmesi zorunludur. Bireylerin içerisinde yaşadığı topluma uyma, kendilerini geliştirme, mesleki yeterliliklerini geliştirme, ileriye doğru gitme gibi bilgi, beceri ve tutumların kazandırılması gereklidir. Bireylerin niteliklerinin arttırılması onlara çeşitli eğitim olanaklarının sağlanması ile mümkün olmaktadır (Gültekin ve Çubukçu, 2008). Hizmet içi eğitim etkinlikleri, her alanda değişimin çok hızlı yaşandığı günümüzde, bilim ve teknoloji dünyasına ayak uydurmak adına çok önemlidir. Taymaz (1975, s.4) hizmet içi eğitimi, “özel ve tüzel kişilere ait iş yerlerinde, belirli bir maaş ya da ücret karşılığında işe alınmış ve çalışmakta olan bireylere görevleri ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazanımını sağlamak üzere yapılan eğitim” diye tanımlamıştır.

Öğretmenler mesleğe başlamadan önce her ne kadar mesleki gelişim anlamında etkili bir eğitimden geçmiş olsalar da değişen zaman koşulları çerçevesinde zamanın şartlarına uyum sağlamaları ve kendilerini geliştirmeleri mesleki gelişim açısından kaçınılmaz bir gerekliliktir. Bu açıdan bakıldığında öğretmenler çağdaş dünyada gerçekleşen yenilikleri sürekli takip etmeli ve buna göre kendilerini geliştirmelidirler. Bu durumda gelişimlerine en büyük katkıyı hizmet içi eğitimlerin sağladığını söyleyebiliriz. Hizmet içi eğitimlerin genel amacı; eğitim yöneticisi ve öğretmenlerin eğitim-öğretim sistemi kapsamında meydana gelen değişikliklere uyum sağlayabilmelerine katkı sunmaktır. (Asilsoy, 2007)

Hizmet içi eğitim; yaşam boyu eğitimi de içine alan bir süreçtir. Yaşam boyu eğitimin bir gerçeği olarak hizmet içi eğitim, çalışanlara mesleklerinde daha başarılı, üretici ve mutlu olmasını sağlayacak bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmayı amaçlamaktadır. Çünkü iyi eğitilen personel iyi iş veya hizmet üretir. Diğer bir ifade ile, çalışma hayatında verimlilik ve etkinliğin sağlanmasında hizmet içi eğitimin önemi büyüktür. (Yüksel, 1998; Yalın, 2001; Gökbulut, 2006; Yıldırım, 2007; Arseven, 2009; Can, 2011) Bu çalışmanın amacı, sürekli gelişim ve değişimin hâkim olduğu günümüzde hizmet içi eğitim etkinliklerine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ve önerileri derinlemesine incelemektir. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Hizmet içi eğitim etkinliklerinin öğretim uygulamalarınıza katkısı nedir?
2. Hizmet içi eğitim uygulamalarına katılım sizce nasıl olmalıdır?
3. Hizmet içi eğitim etkinlikleri hangi dönemlerde planlanırsa daha etkili olacağını düşünüyorsunuz?
4. Hizmet içi eğitim uygulamalarının içeriği hakkında ne düşünüyorsunuz?
5. Hizmet içi eğitim etkinliklerinin verimli ve etkili olabilmesi için öneriniz nedir?
6. En çok hangi alanda hizmet içi eğitim ihtiyacı duyuyorsunuz?

YÖNTEM

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2 okul yöneticisi, 1 okul öncesi öğretmeni, ilkokul kademesinde çalışan 3 sınıf öğretmeni, ortaokul kademesinde çalışan 2 branş öğretmeni ve ortaöğretim kademesinde çalışan 2 branş öğretmeni olmak üzere toplam 10 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme yöntemi olarak durum tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Tipik durum örneklemesinde var olan çeşitlilik kapsamında karşılaşılabilecek yüksek olan durumların seçilmesi esastır (Yıldırım & Şimşek, 2006). Katılımcıların kimliklerini gizli tutmak amacıyla K1, K2, K3,... K10 şeklinde kodlanmıştır.

Araştırma katılımcılarına ilişkin demografik bilgiler Tablo.1' de gösterilmektedir.

Tablo 1. Görüşmeye Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

Kod Adı	Cinsiyet	Görevi	Kıdem Yılı	Çalıştığı Kurum	Branşı
K1	Erkek	Öğretmen	9	İlkokul	Sınıf Öğretmeni
K2	Erkek	Müdür	22	İlkokul	Sınıf Öğretmeni
K3	Erkek	Müdür Yrd.	25	İlkokul	Sınıf Öğretmeni
K4	Kadın	Öğretmen	2	Anasınıfı	Okul Öncesi Öğrt.
K5	Kadın	Öğretmen	9	Ortaokul	Türkçe Öğretmeni
K6	Erkek	Öğretmen	28	Lise	Fizik Öğretmeni
K7	Erkek	Öğretmen	16	Lise	Bilişim Tekn. Öğrt.
K8	Kadın	Öğretmen	17	İlkokul	Sınıf Öğretmeni
K9	Kadın	Öğretmen	12	Ortaokul	İngilizce Öğretmeni
K10	Kadın	Öğretmen	16	İlkokul	Sınıf Öğretmeni

Çalışmada veri toplama aracı olarak yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu 6 adet açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Açık uçlu soru formu araştırmacı tarafından alanla ilgili literatür rehberliğinde hazırlanmış ve konu alanı uzmanları tarafından alınan görüşler çerçevesinde yeniden düzenlenmiştir. Sorular hazırlandıktan sonra bu soruların açık ve anlaşılır olup olmadığını belirlemek üzere bir öğretmen ile pilot görüşme yapılmıştır. Pilot görüşme sonrasında geri dönütler çerçevesinde sorulara son şekli verilmiştir.

Araştırmada yapılan görüşmelere ait ses kayıtları yazıya dökülerek dijital ortamda transkript oluşturulmuştur. Açık uçlu soru formlarından elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilerek temalar elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen kodlar da araştırmacının amacı doğrultusunda elde edilen temalar çerçevesinde yorumlanmıştır. Bu süreçte verilerin analizi için MAXQDA 2022 nitel veri analizi programı kullanılmıştır. Ayrıca araştırmacının geçerliliğini sağlama adına veri toplama süreçleri detaylı bir şekilde betimlenmiş ve bulgularda katılımcılardan doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Buna ek olarak katılımcılardan görüşmelere ilişkin katılımcı teyidi alınmıştır.

BULGULAR

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin betimsel analizinde yedi ana tema ve bunlara bağlı olarak alt kodlar ortaya çıkmıştır. Bu yedi ana tema ve ilgili alt kodlar ve frekansları Tablo 2.de sunulmuştur.

Tablo 2. Ana Temalar ve İlgili Alt Kod Frekansına İlişkin Tablo

Ana Tema	İlgili Alt Kod	Frekans (f)
Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Öğretim Uygulamalarına katkısı	Yararlı Olduğunu Belirten	(10) (K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10)
	Uygulamalı Eğitim	(8) (K1, K2, K4, K5, K6, K8, K10)
	Karşılıklı Etkileşim	(2) (K2, K4)
	Sosyal Ortam	(1) (K4)
Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerine Katılımın Nasıl Olması Gerektiği	Gönüllü	(7) (K2, K3, K4, K6, K7, K8, K10)
	Zorunlu	(3) (K1, K5, K9)
Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Hangi Dönemlerde Planlanması Gerektiği	Tatil Dönemlerinde	(7) (K1, K2, K3, K4, K8, K9, K10)
	Mesleki Çalışma Haftalarında	(4) (K1, K5, K7, K10)
	Eğitim-Öğretim Dönemlerinde	(1) (K6)
	Hem Tatil Hem Eğitim	(1) (K2)
Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin İçerikleri Hakkında Düşünülenler	Güncel İçerik	(7) (K1, K3, K4, K5, K7, K8, K9)
	Güncel Olmayan İçerik	(1) (K2)
Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri Konusunda Karşılaşılan Sorunlar	Düz Anlatım-Sunuş	(9) (K1, K2, K3, K5, K6, K7, K10)
	Yetersiz Ücret	(1) (K2)
	Yanlış Görev Dağılımı	(1) (K7)
Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Etkili ve Verimli Olabilmesi İçin Öneriler	İhtiyaca Uygunluk	(14) (K1, K2, K3, K5, K7, K8, K9, K10)
	Uzman Eğitimciler	(11) (K2, K3, K5, K7, K8, K9)
	Yaparak Yaşayarak Öğrenme	(7) (K1, K4, K7, K8)
	Uygulamalı Eğitim	(4) (K1, K4, K6, K8)
En Çok Hangi Alanda Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyulduğu	İletişim Becerileri	(8) (K2, K3, K4, K6, K7, K8, K9, K10)
	Teknolojik Seminerler	(6) (K3, K5, K7, K8, K9, K10)
	Psikolojik ve Sosyolojik Seminerler	(4) (K3, K6, K9, K10)
	Materyal Geliştirme	(4) (K3, K5, K8, K9)
	Sınıf Yönetimi	(3) (K2, K4, K9)
	Branşla İlgili Seminerler	(2) (K4, K9)
	Okul Temelli Seminerler	(2) (K4, K8)
	Drama ve Oyun	(1) (K4)
	Öğretim Yöntem Teknikleri	(1) (K1)
	Kriz Yönetimi	(1) (K7)

Ana temalar ve ilgili alt kodlara ilişkin elde edilen bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

1.Tema: Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Öğretim Uygulamalarına katkısı

Katılımcılara öncelikle Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Öğretim uygulamalarına katkısı sorulmuştur. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Öğretim uygulamalarına ilişkin bilgi Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Öğretim Uygulamalarına Katkısı

Katki	Frekans (f)	Yüzde (%)
Yararlı Olduğunu Belirten	10	100
Uygulamalı Eğitim	8	80
Karşılıklı Etkileşim	2	20
Sosyal Ortam	1	10

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların tümünün kişinin hizmet içi eğitim etkinliklerini yararlı bulduğunu, 8 kişinin hizmet içi eğitim etkinliklerinde öğrenilen bilgilerin uygulamalı eğitime katkı sunacağını düşündüğü görülmüştür. 2 kişinin hizmet içi eğitim etkinliklerinin yapılandırmacı eğitime katkı sunduğunu, 2 kişinin hizmet içi eğitim etkinliklerinin karşılıklı etkileşim sağladığını ve 1 kişinin hizmet içi eğitim etkinliklerinin kendisine sosyal bir ortam oluşturduğunu düşündüğü görülmüştür.

“Yararlı olduğunu belirten” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K2 “...Burada amaç öğretmenlerin eksikliklerinin farkına varması, bu manada bilgilerini tazelemesi veya güncellemesi söz konusu. Bir de bu tarz organizasyonlarda karşılıklı bir etkileşim olması hasebiyle öğrenmenin gerçekleştiğini düşünüyorum, bu manada bunu faydalı görüyorum...”

K7 “...Eğitimlerin meslek hayatımıza bakış açımızı genişletme noktasında, bu noktada yeni vizyonları görme anlama noktasında, güzel bir birikim oluşturduğunu düşünüyorum.”

K9 “Ben birçok katkısını gördüm. Özellikle web araçları kullanma konusunda. Mesela hiç unutmuyorum bundan kaç yıl önce 4 yıl önce EBA ile ilgili bir seminer verildi. Hocamız mesela hatta adamın telefon numarasını bile aldım. Görüşüyoruz onunla. EBA hakkında bana çok şey öğretti. Bir çok kullanmadığım EBA’nın böyle uygulamaları vardı, şeyleri vardı. Bunları öğrenmiş oldum. Hatta

bize orda etkinlik yaptırdı, böyle ödev hazırlattı. Bunun çok faydasını gördüm ayrıca hala da hatırlarım...”

“Uygulamalı Eğitime katkısı” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K6 “... Uygulamalı eğitimler verilirse katkısı olacağına inanıyorum. Başka diğer türlü sıradan verilen eğitimlerin çok fazla bir katkısı olduğuna inanmıyorum. Şimdi ihtiyaç basıl oldu bizim fizik branşında mesela bilhassa fen bilimleri branşında daha ziyade uygulamaya ait sorular çıkmaya başladı. Buna ait bir laboratuvar eğitimi, uygulamalı derslerin eğitimi verilmesinde fayda var.”

K8 “...Genelde uygulamalı seminerler daha eğlenceli oluyor. Sunuş yoluyla değil de yaparak yaşayarak, karşılıklı konuşarak. Bunlar daha etkiliydi. Mesela ilk yardım seminerinden çok hoşlandım. Bire bir çünkü uyguladık.”

“Karşılıklı Etkileşim Sağladığı” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K2 “...Bir de bu tarz organizasyonlarda karşılıklı bir etkileşim olması hasebiyle öğrenmenin gerçekleştiğini düşünüyorum, bu manada bunu faydalı görüyorum.”

K4 “... Orda edindiğim kişilerden de hani bir şeyler öğreniyorum yeni öğretmen olduğum için de en azından kıdem yılı fazla olan öğretmenlerden de çok şey öğreniyorum sorular soruyorum onlar cevaplıyor çok katkısı oldu yani sınıfıma da çok uyguladığım uygulamalar oldu.”

2.Tema: Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerine Katılımın Nasıl Olması Gerektiği

Katılımcılara Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerine katılımın nasıl olması gerektiği sorulmuştur. Sonuçlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerine Katılımın Nasıl Olması Gerektiği

Katılım Şekli	Frekans (f)	Yüzde (%)
Gönüllü	7	70
Zorunlu	3	30

Tablo 4 incelendiğinde katılımcılardan 7’sinin hizmet içi eğitim etkinliklerine katılımın gönüllü, 3’ünün ise hizmet içi eğitim etkinliklerine katılımın zorunlu olmasının gerektiğini düşündüğü görülmektedir.

“Gönüllü olması gerektiği” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K2 “Şimdi tabii zorunlu bir eğitimi savunamayız. Zorunlu bir eğitimden ziyade bu işin gönüllülük esasına bağlı olması lazım. Çünkü malumumuz istek olmadan öğrenme gerçekleşmez bu manada öğretmenlerin gönüllü olması motivasyonu da artıracığından dolayı istenilen amaca hizmet edilebilir; öğretmenleri bu manada teşvik etmek gerekiyor.”

K3 “Kesinlikle gönüllülük esasına göre olmalıdır. Çünkü zoraki olarak dayatılan bir çalışma ya da bir programın öğretmen üzerinde çok verimli olacağını düşünmüyorum.”

K4 “Gönüllü olmalıdır. Şimdi zorunluluk olunca insan ister istemez gitmek istemiyor. Ya da o zaman bir iş oluyor ya da uygun bir zaman olmuyor diyelim. Gönüllülük olunca en azından hem isteyerek gideriz hem katılımı daha çok olur. Bence yararlanma olanağımızda daha çok olur diye düşünüyorum. Zorunlu olunca pek öğrenme böyle daha geri planda kalıyor. Yani zorunluluk zorunlu mecburiyetten yapıldığı zaman bir iş daha böyle öğrenme düşük olduğunu düşünüyorum. Gönüllülük olursa en azından daha fazla olur diye düşünüyorum.”

“Zorunlu olması gerektiği” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K1 “Milli eğitim bakanlığının da bunu gönüllü olarak değil de yaptırması gayet normaldir ve olması da gerektir. Milli eğitim bakanlığı öğretmenlerin gelişmesini ister her zaman daha iyi olmasını ister.”

K5 “Gönül ister ki yani öğretmenler hani bu ihtiyacı hissetsinler gönüllü katılımlar ama yani yoğunluktan dolayı herhalde bilmiyorum ben zorunlu olması gerektiğini düşünüyorum. Katılmıyor yani öğretmenler. Diyorum ya öğretmenler istekli bir şekilde kendilerini eksik hissetmiyorlar eksik hissetmedikleri içinde katılmıyorlar. Yani bir hizmet içi eğitim var dediğinizde kaç kişi katılıyor ki o eğitime yani zorunlu olduğunda herkes katılmak zorunda.”

K9 “Yani şöyle bence zorunlu olmalıdır yani gönüllü olursa belki insanlar katılmayabilir. Mesela belki gönüllü olursa bende katılmazdım.”

3.Tema: Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Hangi Dönemlerde Planlanması Gerektiği

Katılımcılara Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin hangi dönemlerde planlanmasının daha verimli ve etkili olabileceği sorulmuştur. Katılımcıların

Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin hangi dönemlerde planlanmasını düşündüklerine ilişkin bilgi Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerin Hangi Dönemlerde Planlanması Gerektiği

Hangi Dönemler Planlanmalı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tatil Dönemlerinde	7	80
Mesleki alışma Haftalarında	4	40
Eğitim-ğretim Dönemlerinde	1	10
Hem Tatil Hem Eğitim	1	10

Tablo 5 incelendiğinde katılımcılardan 7 kişinin hizmet içi eğitim etkinliklerinin tatil dönemlerinde planlanması gerektiğini, 4 kişinin ise mesleki çalışma dönemlerinde planlanması gerektiğini düşündüğü görülmektedir. Ayrıca katılımcılardan 1 kişinin hizmet içi eğitim etkinliklerinin eğitim-ğretim dönemlerinde olması gerektiğini düşündüğü ve yine 1 kişinin hem tatil hem eğitim olarak planlanmasının daha uygun olacağını düşündüğü görülmüştür.

“Tatil dönemlerinde planlanması” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K1 “Bunun okul sonunda ya da okul başlamadan önce ya da dönem ortasında olabilir. Çünkü eğitim ğretim döneminde olursa öğretmenin tam odaklanması açısından bir sorun yaşanabilir. O yüzden Eğitim ğretim dönemin bitişinde ya da başlamadan önceki dönemlerde yapılabilir. Öğretmen zaten gün içerisinde yorulduğu için yani bir de akşam gidip katılsa hem kafasını oraya toparlayamaz çünkü özel hayatına dairde bir sürü insanın bir kafasında bir şeyler var bir yorgunlukta oluyor tam odaklanamayabilir.”

K3 “Kesinlikle yaz aylarında planlanırsa yani okulun olmadığı dönemlerde planlanırsa daha etkili olacağım ve iş yükü olarak daha sağlıklı olacağım düşünüyorum.”

K9 “Yani şöyle akşam olmasını çok istemiyorum. Mesela hizmet içi eğitim etkinlikleri akşamları oluyor o çok faydalı olmuyor. Yani hafta sonu olabilir veya bu bizim tatillerimizde 15 tatil olabilir. Ara tatillerde ancak o zaman daha uygun olur diye düşünüyorum. Kesinlikle yaz tatillerinde olursa etkili olur.”

“Mesleki alışma Dönemlerinde Planlanması” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K1 “Yani okullar açılmadan belli bir zaman önce ve okullar bittikten sonra zaten bir zaman oluyor o zaman aralıklarında yapılabilir bunlar rahatlıkla ve daha faydalı verimli olur.”

K5 “Bu seminer dönemleri benim için uygun rahat bir şekilde katılabiliyoruz. Zaman problemi olmuyor. Okul zamanları biraz zor oluyor. Öğretmenin dinlenme alanları ya zaten öğretmenlik şöyle bir meslek ya ders dışında da sürekli ilgileniyorsun çalışıyorsun dinlenme alanı kalmıyor ama bu mesleki çalışma dönemleri rahat bir şekilde katılabiliyoruz. Bence en uygun zaman o zamanlar.”

K10 “Hocam seminer dönemleri yani öğretmenin çok daha rahat öğretmenin her anlamda da kendini rahat hissettiği bir dönem olarak ben seminer dönemlerinin olmasını tercih ederim.”

“Hem tatil hem eğitim” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenin bu konudaki düşüncelerinden alıntı aşağıdaki gibidir:

K2 “Şimdi arkadaşlarımız farklı yerlerden gidip geliyorlar bu manada herkesin gün içerisinde farklı koşuşturmaları var dolayısıyla bu faaliyetlerin bunların dışında okul saatleri günleri dışında olması da fayda olur belki yaz tatili gibi farklı yerlerde öğretmenlerin aynı zamanda tatil yapma imkânı sağlayabileceği, ikisini bir arada yapabileceği ortamlar tercih edilirse daha iyi olur.”

4.Tema: Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin İçerikleri Hakkında Düşünülenler

Katılımcılara Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin içerikleri hakkında ne düşündükleri sorulmuştur. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin içerikleri hakkındaki düşüncelerine ilişkin bilgi Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin İçerikleri Hakkında Düşünülenler

İçerik Güncelliği	Frekans (f)	Yüzde (%)
Güncel İçerik	7	70
Güncel Olmayan İçerik	1	10

Tablo 6 incelendiğinde katılımcılardan 7’sinin hizmet içi eğitim etkinliklerinin içeriğinin güncel olduğunu düşündüğü, 1 kişinin ise hizmet içi eğitim etkinliklerinin içeriğinin güncel olmadığını düşündüğü görülmektedir.

“Güncel İçerik Olduğu” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K5 “...Güncel içerikler ben beğenmiştim özellikle bu öğretmen olmak vardı çok beğenmiştim. Ahmet Şerif İZGÖREN’ in, o tarz öğretmene yönelik içerikler olsa yine güzel.”

K7 “...Yani şöyle özellikle son birkaç senede diyelim Milli Eğitimin hizmet içi etkinlikleri gayet böyle içeriği şu anki bizim mesleğimizin gelişimi açısından güncel konuları yakalamışlar. Yani onu görüyorum. O konuda da özellikle dediğim gibi uluslararası bu alandaki yeri olan birikimli firmalarla veya kurumlarla yapılan iş birlikli eğitimler bu noktada içeriği de gayet güzel hazırlıyorlar.”

K9 “Güncellenmişti. En son EBA ya girdiğimde çok hoşuma giden hatta şeyler vardı. İnşallah devamını izleyeceğim. Güzel güncellenmişti. Eskiden daha sıkıcıydı. Anlatımlar daha böyle nasıl desem donuktu. Şu an görseller, kavram haritaları falan var. Daha şey böyle teknoloji daha fazla kullanılıyor. O yüzden bence güncellendi.”

“Güncel İçerik Olmadığı” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcının bu konudaki düşünceleri aşağıdaki gibidir:

K2 “İçeriğin de zenginleştirilmesi lazım genelde malumunuz slaytlardan sunumlar yapılıyor, okumalar oluyor bunlar son derece insanları rahatsız ediyor. Yani insanların izleyicilerin motivasyonunu düşürüyor. Hem içeriğin dediğim gibi hem bu işi yapan kişilerin daha iyi olması gerekiyor.”

5.Tema: Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri Konusunda Karşılaşılan Sorunlar

Katılımcılara Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri Konusunda karşılaştıkları sorunlar hakkında ne düşündükleri sorulmuştur. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri Konusunda karşılaştıkları sorunlar hakkındaki düşüncelerine ilişkin bilgi Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri Konusunda Karşılaşılan Sorunlar

Sorunlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Düz Anlatım-Sunuş	9	90
Yetersiz Ücret	1	10
Yanlış Görev Dağılımı	1	10

Tablo 7 incelendiğinde katılımcılardan 9’unun hizmet içi eğitim etkinlikleri konusundaki sorunların düz anlatım-sunuş yöntemi kullanıldığından kaynaklandığı görülmektedir. 1 kişinin hizmet içi eğitim etkinliklerinde yetersiz ücretten kaynaklı sorunlar olduğunu ve 1 kişinin de yanlış görev dağılımı konusunda sorunlar olduğunu düşündüğü görülmektedir.

“Düz Anlatım-Sunuş Yöntemi” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K1 *“Ama diğerlerinde böyle slayttan okuyup geçilen bazı seminerler oldu yani anlatıp gitti hoca onlarda hiçbir faydası olmadı”*

K2 *“İçeriğin de zenginleştirilmesi lazım genelde malumunuz slaytlardan sunumlar yapılıyor, okumalar oluyor bunlar son derece insanları rahatsız ediyor”*

K5 *“bir de genelde sunuş yöntemi kullanılıyor yani karşısındaki kişi öğretmen olduğu için herhalde beni daha iyi anlayacaklar diye düşünüyor. Sunuş, düz anlatım hence böyle görsel işitsel materyaller kullanılırsa daha iyi olur...”*

K6 *“Eğitim veren kişinin böyle tek slaytlar üzerinden okuduğu slayttan okuduğu eğitimler o kadar dinlendiğini veya faydalı olduğunu pek düşünmüyorum. Daha ziyade hayatından uygulamalı yaşadığı örnekler üzerine verdiği seminerlerin daha faydalı ve yerinde olduğuna inanıyorum. Muhakkak yani verdiği seminere uygun bir içerik hazırlıyorlar fakat sadece slayt üzerinden olduğu için çok fazla dinlenir olmuyor.”*

“Yetersiz Ücret” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcının bu konudaki düşünceleri aşağıdaki gibidir:

K2 *“Burada muhtemelen ücretle ilgili bir sıkıntı var. Çünkü burada devletin kurslara ödediği ücret ders saatleri üzerinden yapıldığı için bu insanları tatmin etmiyor. Uzaktan gelebilecek kişilerin harcırahları söz konusu oluyor. Bu manada az önce ifade ettiğim gibi gerçekten bu işi bilen bu işin eğitimini veren insanlarla öğretmenleri eğitme karşı karşıya getirebilirsek daha güzel olur. Belki bunun içinde bir düzenleme yapmak gerekiyor yani bu üniversiteden gelecek hocaların bu manada ihtiyaçlarının da karşılanması gerekiyor. Bence az olsun, öz olsun ve verimli olsun”*

“Yanlış Görev Dağılımı” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcının bu konudaki düşünceleri aşağıdaki gibidir:

K7 *“Hani bazen bakıyorsunuz bir hizmet içi eğitim alıyorsunuz mesela yani o alanda bir eğitim almışsınız bir emek sarf etmişsiniz yani mesela bir çalışma yapılacak bir görev dağılımı var şimdi o görev dağılımların aslında o alanda eğitim almış kişiye verilmesi gerekirken o görev genele açılıyor mesela yani bu da çok doğru bir yöntem değil hence yani. Hani o zaman böyle yani eğitim ha almışsın ha almamışsın duruma gelebiliyor”*

6.Tema: Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Etkili ve Verimli Olabilmesi İçin Öneriler

Katılımcılara hizmet içi eğitim etkinliklerinin etkili ve verimli olabilmesi konusunda önerileri sorulmuştur. Katılımcıların hizmet içi eğitim etkinliklerinin etkili ve verimli olabilmesi konusunda önerilerine ilişkin bilgi Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Etkili ve Verimli Olabilmesi İçin Öneriler

Öneriler	Frekans (f)
İhtiyaca Uygunluk	14
Uzman Eğitimciler	11
Yaparak Yaşayarak Öğrenme	7
Uygulamalı Eğitim	4

Tablo 8 incelendiğinde katılımcılardan 14 kez hizmet içi eğitim etkinliklerinin etkili ve verimli olabilmesi konusunda ihtiyaca uygunluğun önemli olduğunu önerdikleri görülmüştür. 11 kez hizmet içi eğitim etkinliklerinin etkili ve verimli olabilmesi konusunda uzman eğitimcilerin eğitim vermesinin önemli olduğunu önerdikleri görülmüştür. 7 kez hizmet içi eğitim etkinliklerinin etkili ve verimli olabilmesi konusunda yaparak yaşayarak öğrenmenin olmasının önemli olduğunu önerdikleri görülmüştür. 4 kez de hizmet içi eğitim etkinliklerinin etkili ve verimli olabilmesi konusunda uygulamalı eğitimin olmasının önemli olduğunu önerdikleri görülmüştür.

“İhtiyaca Uygunluk” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K7 “Vallahi hani ben mesleğim açısından herhalde bu soruyu cevaplayacağım sizlere. Ben mesela özellikle hani bilişim alanında yeni teknolojiler böyle nedir yani siber güvenlik alanında olsun, yapay zekâ alanında olsun ondan sonra yani böyle nesnelere interneti olsun hani şu an gündemde olan robotik sistemler hani bunların böyle bize eğitiminin verilmesi gerektiğini düşünüyorum...”

K8 “...Bana bir faydası olmalı. İşte diyorum bende bir değişiklik olması lazım bende bir şey yaratması lazım. Ya oraya gittiğimde ben şunu öğrendim evet bana çok faydası oldu. Yine diyorum ilk yardımın bana faydası oldu. Yanlış bildiğim yöntemlerin doğrusunu öğrendim. Yani gittiğimiz diksiyon seminerinde işte konuşmamızdaki eksiklikleri gördüm. Nerde nasıl konuşmalıyız bunu öğrendim. Yani bana bir şey öğretmeli. Sadece orda anlatıp geçilmemeli...”

K10 “Şimdi hocam bir sınıf öğretmeni olarak bence hani bu alanlara göre değişmeli. Hatta hizmet içi eğitimi verilirken hani sınıf öğretmeninin ve branş öğretmeninin aynı şeyde olmamalı diye düşünüyorum yine. Ayrılmalı konu başlıkları adı altında. Bana göre ne olmalı çocuğun özüne inebileceğim mesela 16 yıllık öğretmenim ama eksiklerimin olduğunu düşünüyorum...”

“Uzman Eğitimciler” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K2 “Bu manada az önce ifade ettiğim gibi gerçekten bu işi bilen bu işin eğitimini veren insanlarla öğretmenleri eğer karşı karşıya getirebilirsek daha güzel olur”

K3 “Eğitimi veren kişiler açısından genelde bu konu üzerinde bir seminer almış kişiler tarafından veriliyor işin tamamen uzmanı ya da bu konuda kitap yazan ya da bu konuyla çok ciddi bilgi birikimine sahip olan insanlar değil de daha çok birkaç seminerle bu işi aktaran kişiler tarafından verildi. Yani içimizdeki öğretmenler tarafından verildi. Daha çok bu konu üzerinde yani uzman olanların tarafından verilmesi daha iyi olur”

K8 “Hizmet içi eğitim seminerlerinde daha uzman kişilerin, konuya hâkim kişilerin olması daha etkili olabilir. Böyle direk slayttan okuma değil de daha bilinçli, daha bilgili kişilerin vermesi daha ilgi çekici olabilir”

K9 “Bu olabilir bir de işin ehlinde olan kişi bir de bir öğretim görevlisi şeklinde olursa yani alanında uzman kişiler tarafından verirse ihtiyaca cevap verecek şekilde ihtiyaca uygun şekilde verirse daha verimli olacağını düşünüyorum.”

“Yaparak Yaşayarak Öğrenme” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K4 “En son gittiğim hizmet içi eğitimde gayet de iyiydi öğretmen hatta böyle uygulamalı bize gösterdi. Kalıcı oldu da yani çok güzel uygulamalar da yaptırdı bizi de eğitimin içine kattı. Yani biz sadece oturup izlemedik. İçerikler günceldi eğitimi veren kişide çok iyiydi. Hem şöyle söyleyeyim biz sadece oturmadık nasıl diyeyim bizi de çıkardı biz de bir şeyler söyledik aslında sadece o konuşmadı bizde konuştuk yani böyle soru cevap şeklinde gibi oldu, etkiliydi.”

K7 “Ama dediğim gibi böyle hani aynı zamanda yaparak yaşayarak öğrenilebilecek ortamlarda bu eğitimler gerçekleşse daha verimli olur.”

K8 “Sunuş yoluyla değil de yaparak yaşayarak, karşılıklı konuşarak. Bunlar daha etkiliydi. Mesela ilk yardım seminerinden çok hoşlandım. Bire bir çünkü uyguladık.”

“Uygulamalı Eğitim” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K5 “Ya bunların hizmet içi eğitim alıyor ama genelde teoride kalıyor onu biraz daha öğretmenlik hayatına indirebilirsek uygulamalı yapabilirsek bizim için daha iyi olur, verimli olur ama ne kadar yapabiliyoruz onu da bilmiyorum.”

K6 “Uygulamalı eğitimler verilirse katkısı olacağına inanıyorum. Başka diğer türlü sıradan verilen eğitimlerin çok fazla bir katkısı olduğuna inanmıyorum. Şimdi ihtiyaç hasıl oldu bizim fizik branşında mesela bilhassa fen bilimleri branşında daha ziyade uygulamaya ait sorular çıkmaya başladı. Buna ait bir laboratuvar eğitimi, uygulamalı derslerin eğitimi verilmesinde fayda var. Daha önce söylediğim gibi uygulamalı, hayata dönük, yaşanmış örnekler üzerinde verilen, yapılan seminerlerin daha faydalı olduğuna inanıyorum.”

K9 “Ama kullanılan yöntemler teknikler güzeldi hocamız çok güzel canlandırdı. Mesela daha önce katıldığım yine bir e-twinning ile ilgili bir seminere katıldım mesela hiç bilmiyordum çok şey bana öğretti. E-twinning proje yazma ile ilgili. Birebir mesela şeyler gösterildi bize uygulamalar gösterildi ekrandan yansıtıldı ben çok faydasını gördüm.”

7.Tema: En Çok Hangi Alanda Hizmet İçi Eğitime İhtiyaç Duyulduğu

Katılımcılara en çok hangi alanda hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları sorulmuştur. Katılımcıların hizmet içi eğitime en çok ihtiyaç duydukları alanlara ilişkin bilgi Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitime En Çok İhtiyaç Duydukları Alanlar

Alanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
İletişim Becerileri	8	80
Teknolojik Seminerler	6	60
Psikolojik ve Sosyolojik Seminerler	4	40
Materyal Geliştirme	4	40
Sınıf Yönetimi	3	30
Branşla İlgili Seminerler	2	20
Okul Temelli Seminerler	2	20
Drama ve Oyun	1	10
Öğretim Yöntem Teknikleri	1	10
Kriz Yönetimi	1	10

Tablo 9 incelendiğinde katılımcılardan 8 kişinin iletişim becerileri seminerine en çok ihtiyaç duyduğu, 6 kişinin teknolojik seminerlere en çok ihtiyaç duyduğu, 4 kişinin psikolojik ve sosyolojik seminerlere en çok ihtiyaç duyduğu, 4 kişinin materyal geliştirme seminerlerine en çok ihtiyaç duyduğu, 3 kişinin sınıf yönetimi seminerine en çok ihtiyaç duyduğu, 2 kişinin okul temelli seminerlere en çok ihtiyaç duyduğu ve 2 kişinin de branşla ilgili seminerlere en çok ihtiyaç duyduğu görülmektedir.

“İletişim Becerileri” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K2 “Mesela iletişim ile de ilgili olabilir. Çünkü yeni düzlemde velilerle olan iletişimlerde çok önemli. Öğretmenlerin de aynı zamanda iyi bir iletişimci olması lazım hem velilerle hem okul içinde okul kültürüyle alakalı olan arkadaşlarıyla olan iletişimi çok iyi olması lazım bu eksikliği de görüyoruz. İletişimde olması lazım belki ikinciyi de bunu yazabiliriz”

K3 “Bir de kişisel ilişkiler okul toplum ilişkileri iletişim becerileri bunlar çok önemli özellikle idareciler konusunda olsun, öğretmenler konusunda olsun bunlar gerçekten şu anda çağımızda en büyük sıkıntılardan bir tanesi”

K8 “Hizmet içi eğitimlere şu konuda da ihtiyaç duyuyorum. Okula velilerimizi nasıl, okul aile iş birliğini nasıl artırabiliriz bununla ilgili bir seminer olabilir. Yani biz ne yapalım ki veliler okulumuza gelsin, eğitime onlar da destek versin, ortamlarımızı görsünler bu şekilde hizmet içi eğitim düşünülebilir”

“Teknolojik Seminerler” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K3 “bir fikrim güncellenen eğitim programlarının kullanılan materyallerin kullanımıyla ilgili gerçi yeni nesil gelen öğretmenler artık web olaylarını dijital olayları çok ciddi mana da kullanmaya başlıyor. Ve aynı zamanda eğitim içeriği oluşturmak için bazı web araçları var. Çünkü öğrenmeyi soyuttan somuta taşıdığımız zaman öğrenme daha güçlü oluyor. Mesela lümi gibi Millî Eğitim Bakanlığının yapmış olduğu bazı araçlar var bu araçları kullanma noktasında Millî Eğitim Bakanlığının hizmet içi eğitimlere katkı sunmasını isterdim. Yani dijital çağda dijital araçları kullanarak dijital eğitim-öğretim içerikleri oluşturabilme bunları kullanabilme yetisiyle ilgili becerileri kazandırma önemli bir şeydir”

K5 “Başka biraz teknolojiye geri kalıyoruz dediğim gibi yani ben kendimi hani teknolojiyi biliyorum gibi düşünüyordum ama geri kalıyormuşum onu anlıyorum. Teknolojik anlamda konular olursa daha iyi olur.”

“Psikolojik ve Sosyolojik Seminerler” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K3 “Üçüncü olarakta psikolojik ve sosyolojik toplumsal sıkıntılarla ilgili bu tarz şeylerde de olabilir bunlar aciliyeti olan şeyler.”

K6 “Eğitim alanında, öğrenciyle diyaloglar alanında, öğrenciyle nasıl diyaloglara girilmesi lazım tabi bu tecrübeli öğretmenlerin, tecrübeli kimselerin verdiği danışmanlık hizmetlerine uygun psikolojisine yatkın, öğrencinin psikolojisine böyle hitap eden uygulamalar olursa daha güzel olur.”

“Okul Temelli Seminerler” durumu ile ilgili alt kod incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu konudaki düşünceleri ile ilgili bazı alıntılar aşağıdaki gibidir:

K4 “Okulumda olsun en önemlisi bu ama okulumda olmazsa bile yakınımnda olsun”

K8 “Bir de hizmet içi eğitim seminerlerine ulaşım daha kolay olmalı yakın yerlerde yapılan kolay ulaşabileceğimiz seminerler katılım daha yüksek olabileceğini düşünüyorum. Daha verimli olur katılım daha çok olur.”

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Genel olarak çalışmanın bulguları incelendiğinde; öğretmenlerin büyük kısmı hizmet içi eğitimin gerekli ve yararlı olduğunu, fakat zorunlu olmaması gerektiği konusunda görüş bildirmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %70’i hizmet içi eğitim etkinliklerinin tatil dönemlerinde yani eğitim-öğretim sezonu haricinde yapılması konusunda görüş bildirmiştir. Bir diğer %40 oranında önerilen görüş ise hizmet içi eğitim etkinliklerinin mesleki çalışma haftalarında yapılmasının daha etkili olacaktır. Mesleki çalışma dönemleri öğretmenlerin kendilerini geliştirebileceği hizmet içi eğitim etkinliklerinin de rahatlıkla uygulanabileceği zamanlardır. Buradan anlaşılacağı üzere eğitimler planlanırken tatil zamanlarında etkinlik planlanması yerinde bir karar olacaktır.

Hizmet içi eğitim etkinliklerinin gerçekleşmesi esnasında karşılaşılan sorunlara bakıldığında zaman en çok ön plana çıkan % 90 oranında bu eğitimlerin sunuş yöntemi ve düz anlatım yoluyla yapılıyor olmasıdır. Yine öğretmenlerin görüşlerine baktığımızda sunuş ve düz anlatım yöntemi kullanılarak yapılan eğitimlerin çok sıkıcı olduğu ve faydalı olmadığı görülmüştür. Bu anlamda hizmet içi eğitim etkinliklerinde verimliliği ve katılımı artırmak için kesinlikle sunuş ve düz anlatım yönteminden uzak durulmalıdır.

Hizmetiçi eğitim etkinliklerinin verimli ve etkili olabilmesi için katılımcıların önerilerine baktığımızda; eğitimlerin öğretmenlerin istekleri doğrultusunda ihtiyaca uygun etkinliklerin tercih edilmesi gerektiği görülmüştür. Yani hizmet içi eğitim etkinliklerine gönüllü katılım olup, her öğretmenin ilgi ve ihtiyaç duyduğu alanda hizmet içi eğitim etkinliğine katılmasının gerektiği önerilmiştir. Yine büyük çoğunlukla tekrar tekrar belirtilen hizmet içi eğitim etkinliklerini veren kişilerin alanında uzman olmasının çok önemli bir durum olduğu üzerinde durulmuştur. Yani eğitimcilerin etkili ve verimli olabilmesi için ilgili alanda belli bir tecrübeye ulaşmış, alanında uzmanlaşmış, donanımlı ve iletişimi güçlü olması gerektiği belirtilmiştir. Bir diğer konuda katılımcıların %40'ının hizmet içi eğitim etkinliklerinin yaparak yaşayarak öğrenme ve uygulamalı eğitim yöntemlerinin kullanılarak yapılmasının gerektiğini savundukları görülmüştür. Öğretmenlerde daha çok bizzat etkinliğe katılmak, etkinliğin her kademesinde yaparak yaşayarak bulunma isteği olduğu ve özellikle sınıfta bizzat kendilerinin de yapacağı uygulamalara örnek teşkil etmesi açısından uygulamalı eğitimin gerekliliği hususunda önerilerde buldukları görülmüştür.

Bu açıdan hizmet içi eğitimlerin etkili ve verimli olabilmesi için katılımcıların da görüşlerinden anlaşıldığı üzere; mutlaka öğretmenlerin ihtiyaç duydukları konular dikkate alınarak, alanında uzman eğitimciler tarafından, yaparak yaşayarak ve uygulamalı eğitim yöntemlerinin kullanılarak verilmesi gerekmektedir.

Son olarak öğretmenlerin en çok hangi alanlarda hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları sorulmuştur. %80 oranında iletişim becerileri konulu seminerlerin verilmesinin uygun olacağı görüşü ortaya çıkmıştır. Yine bunun yanında %60 oranında teknolojik seminerlere, %40 oranında psikolojik-sosyolojik seminerlere ve materyal geliştirme seminerlerine ihtiyaç duyulduğu görülmüştür. Sonuç olarak buradan öncelikli olarak iletişim becerileri konusunda öğretmenlere seminer verilmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır. Bu veriler ışığında hareket edilirse öğretmenlerin kendilerini daha hızlı ve etkin olarak geliştirebileceği görülmektedir.

Kaynakça

- Altınışık, D. S. (1996). Hizmetiçi Eğitim ve Türkiye`deki Uygulama. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 7 (7), 329-348. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/kuey/issue/10388/127089>
- Arseven, İ. (2009). *Bağlam ve süreç boyutlarında bir hizmetiçi eğitim programının değerlendirilmesi*, [Yayınlanmamış Doktora Tezi], Hacettepe Üniversitesi
- Arslan, D. (2000). *Sınıf öğretmenlerinin hizmetiçi eğitimi ve sorunlarının çözümüne yönelik bir model (Kütalya Örneği)*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Dumlupınar Üniversitesi
- Asilsoy, Ö. (2007). *Biyoloji öğretmenleri için proje tabanlı öğrenme yaklaşımı konulu bir hizmet içi eğitim kurs programı geliştirilmesi ve etkililiğinin araştırılması*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Aydoğan, İ. (2002). *MEB ilköğretim okulları yönetici ve öğretmenlerinin personel geliştirmeye ilişkin görüşleri (Kayseri ili örneği)*. [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi
- Can, E. (2011). *Türkiye`de kamu personelinin hizmetiçi eğitiminde bilişim teknolojilerinin rolü*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi
- Demirtaş, T. Y. (2008). *İlköğretim okulları öğretmenlerinin hizmetiçi eğitim ihtiyaçları ile kurum içi iletişim alguları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi
- Ertürk, S. (2013). Eğitimde Program Geliştirme. Edge Akademi Yayıncılık.
- Gökbulut, B. (2006). *Web tabanlı hizmetiçi eğitim planlaması*, [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi
- Gültekin, M. & Çubukçu, Z. (2008). İlköğretim öğretmenlerinin hizmetiçi eğitime ilişkin görüşleri. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (19), 185-201. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/manassosyal/issue/49945/640047>.
- Karasolak, K., Tanrıseven, I. ve Yavuz Konokman, G. (2013). Determining teachers' attitudes towards in-service education activities. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21 (3), 997-1010. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefdergi/issue/22605/241569>.
- Kaya, A. Çepni, S. ve Küçük, M. (2004). *Fizik laboratuvarlarına yönelik hazırlanan hizmet içi eğitim programının değerlendirilmesi*. Pamukkale Üniversitesi
- Kıran, A. (1995). *Fransız öğretim sisteminde öğretmen yetiştirme*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. (11), 163-169
- Oktay, A. (1998). Türkiye`de öğretmen eğitimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 137, 22-27.
- Rose, P. Beeby, J. ve Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*. 21(6), 1124.

- Sağlam, M. (1999). Avrupa ülkelerinin eğitim sistemleri, Eskişehir.
- Sözer, E. (1991). *Türk üniversitelerinde öğretmen yetiştirme sistemlerinin öğretmenlik davranışlarını kazandırma yönünden etkililiği*, Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Taymaz, H. (1975). Eğitim personelinin hizmet içi eğitimi. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 8 (1) , 85-92 . doi: 10.1501/Egifak_0000001428
- Tekin, S. (2004). *Kimya öğretmenleri için kavramsal anlama ve kavram öğretimi amaçlı bir hizmet içi eğitim kurs programı geliştirilmesi ve etkililiğinin araştırılması*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi], Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Yalın H. (2001). Hizmetiçi eğitim programlarının değerlendirilmesi, *Milli Eğitim Dergisi*, 150, 58-68
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık
- Yıldırım, E. (2007) *Öğretmenlerin hizmetiçi eğitimine yönelik uzaktan eğitim platformu tasarımı*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi
- Yüksel, Ö. (1998). *İnsan kaynakları yönetimi*, Gazi Kitabevi